

NOTAT

Dato: 26. juli 2005
Kontor: Erhvervs- og Familiesammenføringskontoret
J.nr.: 2005/4130-313
Sagsbeh.: AWR
Fil-navn: Notat

Notat om ændring af praksis for administration af kravet i udlændingelovens § 9, stk. 5 (selvforsørgelseskravet).

Indledning

Udlændingemyndighederne er som led i den hidtidige administration af bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 5 (selvforsørgelseskravet) blevet opmærksomme på nogle uhenigtsmæssigheder, der blandt andet følger af bestemmelsen helt generelle henvisning til enhver form for offentlige ydelser efter aktivloven og integrationsloven.

I dette notat er anført retsgrundlaget og de observerede uhenigtsmæssigheder, og der beskrives en ændring af praksis, der tager højde for disse uhenigtsmæssigheder.

Retsgrundlaget.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 5, skal opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, betinges af, at den herboende person, som det påhviler at forsørge ansøgeren, i en periode på 1 år inden tidspunktet for indgivelse af ansøgningen og frem til meddelelsen af opholdstilladelse ikke har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven.

I bemærkningerne til udlændingelovens § 9, stk. 5 (Lovforslag nr. L 152 fremsat den 28. februar 2002, side 54), er anført følgende:

”1 års-perioden regnes fra 1 år før datoen for indgivelsen af ansøgningen om ægtefællesammenføring. Kravet om, at den herboende person ikke må have modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, skal være opfyldt i hele 1 års-perioden og skal fortsat opfyldes i perioden efter tidspunktet for ansøgningens indgivelse og frem til tidspunktet for meddelelsen af opholdstilladelsen.

Kravet gælder alle ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. Kravet indebærer bl.a., at herboende udlændinge, der modtager ydelser efter integrationsloven – medmindre ganske særlige grunde afgørende taler derimod, jf. nedenfor – ikke vil kunne opnå ægtefællesammenføring, førend der er forløbet 1 år, siden de pågældende har modtaget ydelser efter integrationsloven.

Der vil kunne bortses fra betingelsen om, at den herboende ikke må have modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven i en periode på 1 år inden ansøgningstidspunktet, hvis ganske særlige grunde afgørende taler derfor. Det vil alene være tilfældet, hvis ægtefællesammenføring skal tillades som følge af Danmarks internationale forpligtelser. For en beskrivelse af, hvornår det er tilfældet, henvises til det anførte herom under bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 4.

Det bemærkes, at betingelsen om, at den herboende ikke må have modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven i en periode på 1 år inden ansøgningstidspunktet, gælder uafhængigt af, om der i øvrigt stilles krav til den herboende om at kunne godtgøre sin forsørgelsesevne, jf. herved den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 3”.

I bemærkningerne, side 53, er anført følgende eksempler på, hvad der blandt andet kan anses for ganske særlige grunde til at undlade at stille kravet om, at den herboende ikke må have modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven i en periode på et år inden ansøgningstidspunktet:

”Det vil navnlig være tilfældet, hvis ægtefællerne ellers henvises til at leve som familie i et land, hvor den herboende ikke har mulighed for sammen med ansøgeren at indrejse og tage ophold, jf. herved lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 7.6. Som eksempel herpå kan nævnes en herboende person med opholdstilladelse som flygtning eller med beskyttelsesstatus, som inden udrejsen var – og fortsat er – gift med en person fra sit hjemland, og som ikke kan tage ophold i hjemlandet, hvor den pågældende fortsat risikerer forfølgelse, dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, jf. de ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede bestemmelser i § 7, stk. 1 og 2.

Derimod vil en herboende flygtning eller person med beskyttelsesstatus, der først efter flugten til Danmark gifter sig med en person fra sit hjemland, ikke have en sådan særlig, lempeligere adgang til ægtefællesammenføring. Denne persongruppe vil kunne nægtes ægtefællesammenføring efter de samme regler, som gælder for ægtefællesammenføring med herboende personer med dansk indfødsret.

Ganske særlige grunde vil endvidere kunne foreligge, hvis den herboende har forældremyndighed eller samværsret over mindreårige børn bosiddende i Danmark. Der vil i den forbindelse skulle lægges betydelig vægt på, om der er fastsat og rent faktisk udøves normalsamvær. Normalsamvær er ifølge oplysninger fra Civilretsdirektoratet typisk hver anden weekend fra fredag eftermiddag til søndag eftermiddag eller et omfang svarende hertil. Herudover fastsættes der typisk samvær én hverdag hver anden uge. For helt små børn er samværet dog af kortere varighed.”

De nævnte eksempler er ikke udtømmende.

Udlændingestyrelsen gav i 2004 afslag grundet selvforsørgelseskravet i 70 sager ud af samlet 1.069 sager, hvor der blev givet afslag på ægtefællesammenføring.

Om den hidtidige praksis

1. Betydningen af, at den herboende ægtefælle i et år undlader at modtage offentlige ydelser

Sådan som bestemmelsen om selvforsørgelseskravet er formuleret, vil en ansøgning, der indgives på et tidspunkt, hvor den herboende inden for det seneste år har modtaget offentlig hjælp, ikke kunne imødekommes, selvom den herboende efter ansøgningens indgivelse i en periode på mere end 1 år undlader at modtage sådan offentlig hjælp.

En strikt ordlydsfortolkning af kravet fører således til, at ansøgeren må henvises til at indgive en ny ansøgning om opholdstilladelse på det tidspunkt, hvor den herboende i et år ikke har modtaget offentlig hjælp.

En ansøgning, der søges indgivet på dette tidspunkt, vil efter praksis ofte skulle afvises, hvis ansøgningen søges indgivet under ansøgerens (fortsatte) ophold her i landet.

Som følge af den aktuelle sagsbehandlingstid i Udlændingestyrelsen og i ministeriet, sker det i visse tilfælde, at det under sagsbehandlingen konstateres, at der nu er gået et år, siden den herboende sidst har modtaget offentlig hjælp.

2. Bagatelagtige og/eller enkeltstående ydelser efter aktivloven

Sådan som bestemmelsen om selvforsørgelseskravet er formuleret, vil enhver form for ydelse efter aktivloven eller integrationsloven – uanset beløbets størrelse, omstændighederne omkring udbetalingen eller årsagen til, at den herboende er berettiget til ydelsen – medføre, at selvforsørgelseskravet ikke er opfyldt.

Ministeriet har i enkelte sager omgjort Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på ægtefællesammenføring grundet selvforsørgelseskravet.

Således har ministeriet omgjort en afgørelse, hvor den herboende havde modtaget 911 kr. i enkeltydelse efter aktivloven til dækning af transportudgifter i forbindelse med et jobskifte. Den herboende havde modtaget ydelsen, fordi han var sygemeldt i ni måneder på grund af en arbejdsskade og som følge deraf modtog dagpenge. Han fandt imidlertid et job, som han kunne bestride, men hans accept af at tage jobbet betød, at han måtte leve i halvanden måned for 14 dages sygedagpenge. På den baggrund ansøgte han kommunen om at få dækket sine transportudgifter til arbejde, da han havde 64 kilometer dagligt transport.

Ændring af praksis

1. Betydningen af, at den herboende ægtefælle i et år undlader at modtage offentlige ydelser

Selvforsørgelseskravet anses fremover for opfyldt i sager, hvor der på afgørelsestidspunktet er forløbet mere end 1 år, siden den herboende ægtefælle har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven.

Den oprindelige ansøgning om opholdstilladelse opretholdes således i sådanne tilfælde, dog med den modifikation, at fristen for, hvornår ansøgerne kan få tidsubegrænset opholdstilladelse, først regnes fra det tidspunkt, hvor den herboende i 1 år ikke havde modtaget offentlig hjælp.

2. Bagatelagtige og/eller enkeltstående ydelser efter aktivloven

Der indføres en bagatelgrænse i sager om selvforsørgelseskravet.

I tilfælde, hvor den herboende ægtefælle over en kort periode har modtaget enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse eller ydelser, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, vil modtagelsen af sådanne ydelser ikke bevirke, at der gives afslag på opholdstilladelse grundet selvforsørgelseskravet.

I tilfælde, hvor den modtagne ydelse ikke kan anses som en enkeltydelse af mindre beløbsmæssig grænse, hvor ydelsen er givet med henblik på egentlig forsørgelse, eller hvor den herboende har modtaget ydelsen over en længerevarende periode, vil der fortsat blive givet afslag på opholdstilladelse med henvisning til selvforsørgelseskravet.